

[J. O. Krag.]

blive troet — at Danmark, når Danmark forhandler alene med det store fællesmarked, er et meget lille land. Vore muligheder for at gøre os gældende er meget små, og vore muligheder for at stille betingelser eller få ændret konditioner, der ikke passer vort erhvervsliv eller vor holdning, er meget små. I samme øjeblik vi har Nordek bag os, repræsenterer vi handelspolitisk en langt større styrke, vi repræsenterer vel også som et nordisk fællesskab politisk en lille bitte smule mere, end vi gør hver for sig.

Jeg tror, at de, der har haft lejlighed til at se en nordisk indsats udfolde sig i en international organisation, det være sig i FN, i Europarådet, i Atlantpagten, ved, at Norden samlet betyder i hvert fald en lille smule mere, end vi gør hver for sig også politisk. Det gælder i forhold til fællesmarkedet, men jeg vil gerne understrege, at det gælder også i forhold til vor nære ven i EFTA-sammenslutningen, England. Der er det ikke uden betydning, at der findes en nummer 2 styrke inden for EFTA, der ikke kommer på lige fod med England i styrke, men som dog har en styrke, der nogenlunde kan regnes med, hvor England optræder. I øjeblikket er England jo en aldeles dominerende magt inden for EFTA, og jeg tror også, at Englands dominerende styrke blandt ansøgerlandene kan tænkes at ville gøre sig gældende i en forhandlingssituation. Også her har det betydning, at Danmark ikke står alene, men har Nordek bag sig. Man kan jo teoretisk i hvert fald tænke sig forhandlingssituationer, hvor det måske var lidt bekvemmere for fællesmarkedet at ordne sig med England uden at skulle være nødt til at tage alt for meget hensyn til danske interesser. Også i den relation vil jeg altså betragte styrkelsen af vor forhandlingsposition ved at have Nordek bag os som noget væsentligt.

Så siger man: ja men vi kommer jo ikke til at forhandle samlet. Ja, det ved man jo forfærdelig lidt om. Det er muligt, at kommende forhandlinger, hvis og når de kommer, om udvidelse af fællesmarkedet vil foregå mellem det enkelte ansøgerland og den samlede blok af nuværende fællesmarkedslande; det er muligt. I så fald vil det styrke os at have Nordek bag os. Men det er da også muligt, det kommer til at foregå

på en anden måde, at alle de forhandlende lande samles om et grønt bord. Og man kan tænke sig en afveksling, hvor man snart har den ene forhandlingsform og snart den anden. Ja, jeg ser, at hr. Per Federspiel, hvis store kendskab til disse ting jeg i allerhøjeste grad respekterer, ryster på hovedet, men jeg vil alligevel sige, at vi kan ikke være sikker på, hvordan disse forhandlinger vil komme til at foregå, og uanset forhandlingsformen vil dannelsen af Nordek styrke os, når vi til sin tid står foran Europas port. Det vil også styrke os, selv om medlemmerne af Nordek ikke søger samme løsning i forhold til Europa. Her håber jeg som andre talere, at Sverige til syvende og sidst vil beslutte sig for fuldt medlemskab på lige fod med Danmark og Norge, så er vi tre. At Finland ikke kan gøre det, det ved vi, men vi må finde en anden løsning for Finlands vedkommende, og også her må dannelsen af Nordek være en styrke.

Så et par ord om toldfriheden mellem de nordiske lande. Ganske uanset om vi danner Nordek eller ikke, har det en enorm betydning i hvert fald for industrien i Danmark og industrierne i Norge, Sverige og Finland, at vi har toldfriheden imellem de nordiske lande. Jeg tror også, at de landbrugsarrangementer, der gradvis vokser frem mellem de nordiske lande og især vil gøre det, når Nordek gennemføres, vil få nogen betydning for landbruget, men jeg erkender blankt, at landbrugets økonomiske interesse i dette er mindre end industriens; for industriens vedkommende er det jo næsten livsvigtigt, at toldmuren i forhold til de andre nordiske lande eller mellem Danmark og Sverige ikke skabes på ny. Denne centrale faktor, vigtigheden af, at vi har toldfrihed mellem Danmark og Sverige, ja, den eksisterer; hvad enten vi danner Nordek eller ej. Men dér synes jeg, at hvis vi danner Nordek, fastslår vi vigtigheden af at bevare denne toldfrihed og befæster den. Opsigelsesbestemmelserne er der, men forhåbentlig kan kommende forhandlinger, når de engang måtte komme med Europa, foregå sådan, at Danmark, Norge og Sverige følges ad i disse forhandlinger så tæt som muligt og med bevarelsen af toldfriheden mellem vore lande som en afgørende forudsætning for vor adfærd i en sådan situation.